

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
Genel Merkezi

Sayı : E-95871739-045.01-2527

03/11/2025

Konu : Kemalpaşa GÜNAY Cıvata ÇED Proje
Tanıtım Raporuna İlişkin İdari Ve
Hukuki Sorunlar Ve Bilgi Talebi

DAĞITIM YERLERİNE

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası başta Anayasanın 135inci maddesi başta olmak üzere 6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde faaliyetini sürdüren kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşu olup, bahse konu meri mevzuata dayalı olarak düzenlenen ve 02/08/2002 tarih ve 24834 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ana Yönetmeliğinde belirtilen hem meslek ve üyelere ilişkin, hem de kamu yararına ilişkin amaçlar doğrultusunda faaliyetlerini sürdürmektedir. Oda faaliyetleri kapsamında mesleğin idari, hukuki ve teknik açılardan geliştirilmesi ile ilgili olarak görüş ve raporlar hazırlamak ön planda olup bu kapsamda jeoloji mühendisliği hizmetlerine ait ihale süreçleri, şartname vb. ihale dokümanları da Odamız tarafından 6235 sayılı kanunun 2 inci maddesinin (c) bedinde **“Meslek ve menfaatleriyle ilgili işlerde resmi makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı normları, fenni şartnameleri incelemek ve bunlar hakkındaki görüş ve düşünceleri ilgililere bildirmektir”** hükümleri çerçevesinde takip edilmekte ve aksayan konularda ilgili idarelerle işbirliği halinde çözümler geliştirilmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizde mühendislik ve mimarlık faaliyetlerinin yasal çerçevesini oluşturan 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunun;
“Madde 1 – Türkiye Cumhuriyeti hududları dahilinde mühendislik ve mimarlık unvan ve salahiyyeti ile sanat icra etmek isteyenlerin aşağıda yazılı vesikalardan birini haiz olmaları şarttır:

- a) Mühendislik veya mimarlık tahsilini gösteren Türk yüksek mekteblerinden verilen diplomalar;*
- b) Programlarının yüksek mühendis veya mimar mektepleri programlarına muadil olduğu kabul edilen bir ecnebi yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebinden diploma almış olanlara usulüne tevfi kan verilecek ruhsatnameler;*
- c) Türk Teknik Okulu mühendis kısmı ile programlarının buna muadil olduğu kabul edilen memleket dahilindeki diğer mühendis veya mimar mekteblerinden verilen diplomalar;*
- d) Programlarının Türk Teknik Okulu Mühendis kısmı programlarına muadil olduğu kabul olunan bir ecnebi mühendis veya mimar mektebinden diploma almış olanlara usulüne tevfi kan verilecek ruhsatnameler”*

Madde 7 – (Değişik:29/6/2001 - 4708/13 md.) İnci maddede belirtilen diploma veya ruhsatnamelerden birine haiz olmayanlar Türkiye’de mühendis veya mimar unvanı ile istihdam olunamazlar, imzalarla sanat icra edemezler, bu unvanları kullanarak rey veremezler ve imza da koyamazlar” hükümleri,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrağınızı <https://ebys.jmo.org.tr/E-Imza?Code=929D04A5XB> linkinden 929D04A5XB kodu ile doğrulayabilirsiniz.

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
Genel Merkezi

Yine 6235 sayılı kanunun 33üncü maddesinde; ***Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihdisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler***” hükmü, yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen kanuni düzenlemeler dikkate alındığında Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde Jeoloji Mühendisliği hizmeti üretebilmek için yurt içi ve yurt dışında bulunan üniversitelerin jeoloji mühendisliği bölümlerinden mezun olduğunu gösterir diploması ile ilgili meslek Odasına, yani TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odasına kayıtlı olmaları ve bu kayıtlarını da sürdürmesi gerekmektedir. Jeoloji Mühendisliği ancak hem unvan hem de salahiyet açısından meri mevzuatın gerekleri yerine getirilerek Oda mevzuatına uygun olarak icra edilebilen bir meslek disiplindir.

Gerek 6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve 3458 Sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun gerekse Oda Ana Yönetmeliği ve diğer Yönetmelikler gereğince yukarıda özetlenen durum açık ve net bir şekilde hüküm altına alınmış olsa da Odamıza üyelerimiz tarafından yapılan çok sayıdaki yazılı ve sözlü şikâyet başvurusunda meri mevzuatta (kanun, yönetmelik, tebliğ vb.) Jeoloji Mühendisliği alanında tanımlanmış hak ve yetkilerin idarelerin aldığı yanlış kararlar nedeniyle kullanamadıkları ve/veya farklı meslek disiplinlerine kullandırıldığı ifade edilmekte olup, Yönetim Kurulumuzdan gerekli girişimlerin yapılması talep edilmiştir.

Odamıza gelen şikâyetler arasında **ABECE Grup Çevre ve İş Güv. Müh. Hiz. A.Ş.** tarafından **GÜNAY Civata ve Bağlantı Elemanları Tic. San. Ltd. Şti. Kemalpaşa Şubesi** için hazırlanan **“ÇEŞİTLİ BAĞLANTI ELEMANLARI ÜRETİMİ (PERÇİN, VİDA, SAPLAMA, TİJ, DEMİR, ALÜMİNYUM VB.), FOSFAT, ÇİNKO KAPLAMA PROSESİ (PLANLANAN HAVUZ HACMİ: 127,4 M3) VE KİMYASAL MADDE DEPOLAMA FAALİYETİ’ NİHAİ PROJE TANITIM DOSYASI RAPORU”** da yer almaktadır.

Söz konusu Raporun 62 ila 64üncü sayfalardaki **“Proje Alanı Jeolojisi”**; 65 ila 67inci sayfalardaki **“Deprem ve Afet Durumu”**; Sayfa 53 **“Depreme ve Kazaya Karşı Alınacak Önlemler”** ile Sayfa 67’deki **“Şekil 14: Proje Alanı Diri Fay Haritası”**; **“EK-2.3 Deprem ve Diri Fay Haritası”** gibi hizmetlerin Jeoloji Mühendisliği meslek disiplini yetki ve sorumluluk alanında olduğu ancak **bir Jeoloji Mühendisi tarafından kaleme alındığında anlam ifade eden jeolojik tanımlama ve sentezlerin kim veya kimler tarafından hazırlandığının belirtilmediği** tespit edilmiştir. Ayrıca söz konusu raporu hazırlayan ekipte **JEOLOJİ MÜHENDİSİ bulunmamaktadır.**

Çevresel etki değerlendirme süreci yatırımların sadece çevresel risklerin değil aynı zamanda afet risklerinin azaltılması ve ekosistemin korunması faaliyetlerini önemli bir parçasıdır. Bu bağlamda çevresel etki değerlendirme sürecinin ilk adımı, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de çalışma alanının (inşaat parselinin) önce 4 boyutlu (x-y-z-t) jeolojik modelinin, yani jeoteknik modelinin oluşturulmasından sonra çevresel etki değerlendirme sürecine girdi olacak hava, su, yeraltısuyu, toprak kirliliği gibi temel parametrelerin yanı sıra cüruf niteliğindeki malzemenin inert olup olmadığı gibi hususların elde edilmesi veya bilinmesi gerekmektedir.

Ülkemizde çevresel etki değerlendirme çalışmalarında ihtiyaç duyulan somut saha koşullarını yansıtan jeolojik jeoteknik, jeokimya, yeraltısuyu, toprak kirliliği gibi parametrelerin elde edilmesi için gerekli etütlerin planlanması, uygulanması ve sonuçlarının raporlaştırılması ancak bir Jeoloji

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrağınızı <https://ebys.jmo.org.tr/E-Imza?Code=929D04A5XB> linkinden 929D04A5XB kodu ile doğrulayabilirsiniz.

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
Genel Merkezi

Mühendisi/mühendislerinin yetki ve sorumluluğunda olup bu hizmetler (sondajlar, zemin ve kaya numunelerinin alınması, laboratuvarında test ve deneylerin yapılması veya yaptırılması bunlara ilişkin rapor, analiz ve yorumlamaların yapılması, mesleki haritalar ile paleosismik yorumlama, hidrojeolojik test ve analizler vb.) sadece Jeoloji Mühendisinin sahip olduğu mesleki bilgi birikimi ile yerine getirilebilir. **Bu Durum, Sadece İşin Teknik ve Bilimsel Bir Gerekliliği Değil Aynı Zamanda 3458 Sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun Hükümlerinin De Gereği Olan Hukuksal Bir Zorunluluktur.**

İdarelerin mevzuatla verilen görevlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla iş ve işlemler yapabileceği açıktır. Ancak, işlem tesis ederken Anayasada yer alan hukuk devleti ilkesi uyarınca hukuki düzenlemelere uygun davranmak ve kazanılmış haklara saygılı olmak durumundadır. Bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nde kurum ve kuruluşları ile kişiler hukukun bu hükmüne uymak zorundadır. Amacı ne olursa olsun jeolojik etüt, analiz ve sentez kapsamında yürütülecek işlemler ile bu işlemlere yönelik hazırlanacak rapor, harita, log, teknik şartname vb. belgelerde **ulusal mevzuatın bir parçası haline gelmiş olan yukarıda atıf yapılan hükümlere uyulması gereklidir.** İdareler hem mevzuata uymak hem de iş ve işlemlerinde mevzuat hükümlerine dayanmak zorundadır; başka bir yorum veya değerlendirmede bulunamaz, takdir yetkisi kullanamaz.

Ancak Yukarıda Örneklendiği Üzere İçeriğinde Jeoloji Mühendisliği Meslek Alanına Giren Ve Ancak Jeoloji Mühendisi Tarafından Hazırlanması Ve İmzalanması Gereken Hususlar Yer Almasına Karşın “‘Çeşitli Bağlantı Elemanları Üretimi (Perçin, Vida, Saplama, Tij, Demir, Alüminyum vb.), Fosfat, Çinko Kaplama Prosesi (Planlanan Havuz Hacmi: 127,4 M3) Ve Kimyasal Madde Depolama Faaliyeti’ Nihai Proje Tanıtım Dosyası Raporu” Hazırlama Ekibinde Jeoloji Mühendisi Bulunmamaktadır (EK-20 Projeyi Hazırlayan Personel Listesi).

Dolayısıyla bu durumda söz konusu raporun Jeoloji Mühendisliği meslek disiplininin yasalarla güvence altına alınmış yetki ve sorumluluk alanına giren hususların **bir Jeoloji Mühendisi tarafından hazırlanmadığı ve imzalanmadığı için hukuken geçerli olmayıp bu haliyle anılan raporun işleme alınması idari ve hukuki açılardan mümkün olmadığı düşünülmektedir.**

Diğer yandan anılan rapor teknik açıdan da yetersizliklere sahiptir. Öncelikli olarak aktif bir tektonik yapı üzerinde yer alan Kemalpaşa ilçesinde yer alan projeye depremsellik ve diri faylar açısından bakıldığında teknik yetersizliğin daha vahim durumlara ulaştığı görülür. Rapor içeriğinde MTA Türkiye Diri Fay Haritasına Holosen fayı olarak işlenen ve geçmişte yıkıcı depremler üretmiş olan KEMALPAŞA FAYI'na ve bu fayın depremselliğine ilişkin herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır. Öte yandan proje alanına oldukça yakın olan KEMALPAŞA FAYI “İş Sağlığı ve Güvenliği Acil Durum Planı'nda da yer almadığı gibi söz konusu planın ekindeki “Ek-2: Türkiye'nin genel ve bölgesel deprem haritası” olarak güncelliğini yitirmiş görünümüler kullanılmıştır (EK-11-Onaylı Acil Durum Eylem Planı-9.2.Deprem Durumu ve Talimatı).

Esas itibarıyla üretilecek jeolojik veri ve analizlerin projenin ölçeğiyle uyumlu olması bir mühendislik gerekliliğidir. Ancak söz konusu raporda yer verilmiş olan bilgiler 1/25000 ve daha küçük ölçekte yapılmış çalışmalardan yapılan alıntılara dayandırılmaktadır. Oysa çevresel etki değerlendirme sürecinde gerekli değerlendirmeleri yapabilmek için proje alanının 1/1000 ölçekli jeolojik, mühendislik jeolojisi-jeoteknik ve hidrojeolojik verilerinin elde edilmesi ve raporunun bu verilere dayalı olarak hazırlanması ve proje alanının yerleşime uygunluğunun bu hassasiyetteki verilere göre değerlendirilmesi gereklidir. Ancak raporda bu hassasiyette hiçbir veri olmadığı gibi yerel jeolojik koşullardan o derece uzaktır ki

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evracınızı <https://ebys.jmo.org.tr/E-Imza?Code=929D04A5XB> linkinden 929D04A5XB kodu ile doğrulayabilirsiniz.

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
Genel Merkezi

projenin Kemalpaşa bölgesinde olmasına rağmen raporda “İzmir ve Torbalı Yöresinin Genel Jeolojisi” başlığı bile açılmıştır. Oysa proje alanı, D-B uzanımlı grabenlerin açılımını sağlayan K-G genişleme sürecinde oluşan Kemalpaşa Pliyo-Kuvaterner Havzasında yer almakta olup alüvyon olarak nitelenen malzemenin doldurduğu bir çöküntü bölgesi niteliğindedir.

Mevcut durumda, sadece 1/25000 ve daha küçük ölçekte üretilmiş verilere dayalı olarak “kopyala yapıştır anlayışı” ile bilimsellikten uzak bir şekilde üretilen jeolojik verilerle yapılacak çevresel etki değerlendirme teknik açıdan da hatalı ve eksik olacaktır. Söz konusu proje tanıtım dosyası raporunun gerek hazırlanma gerekse İdarece işleme alınma sürecinde sadece idari, hukuki ve teknik hatalar söz konusu olmayıp aynı zamanda Jeoloji Mühendislerinin sahip olduğu hak ve yetkiler görmezden gelinmiş, üyelerimizin sahip olduğu imza yetkileri kullandırılmadığı hatta daha da ileri giderek Jeoloji Mühendisine tanınmış hakların başka meslek disiplinlerine hukuksuz bir şekilde kullandırıldığı görülmüştür.

Odamız Anayasa ve yasalardan aldığı güçle bu türden mevzuata aykırı durumların hukuken ve idari açılardan takipçisi olacak; Jeoloji Mühendislerinin hak ve yetkilerine aykırı tesis edilen rapor, harita, şartname vb. iş ve işlemlerin iptali için hukuki ve idari girişimleri başlatarak mevzuata aykırı bu işlemleri tesis eden, rapor vb. belgeleri hazırlayan, onaylayan ve işleme alanlar hakkında kamu etiğine ve hukuka aykırı tutumları nedeniyle suç duyurusunda bulunacağı gibi iş ve işlemlerin iptali için de çaba gösterilecektir.

Sonuç itibariyle yukarıda belirtilen değerlendirmelerimiz ışığında, ABECE Grup Çevre ve İş Güv. Müh. Hiz. A.Ş. tarafından GÜNAY Civata ve Bağlantı Elemanları Tic. San. Ltd. Şti. Kemalpaşa Şubesi için hazırlanan “ ‘Çeşitli Bağlantı Elemanları Üretimi (Perçin, Vida, Saplama, Tij, Demir, Alüminyum vb.), Fosfat, Çinko Kaplama Prosesi (Planlanan Havuz Hacmi: 127,4 M3) Ve Kimyasal Madde Depolama Faaliyeti’ Nihai Proje Tanıtım Dosyası Raporu” için tesis edilen tüm işlemlerin iptal edilmesini, Jeoloji Mühendisliği hak ve yetkileri üzerine gerekli ilgi ve duyarlılığı göstereceğiniz inancıyla yazımızın çevresel etki değerlendirme süreciyle ilgili tüm birim ve personelinize duyurularak bilgilendirmenin yapılmasını, yazımızda belirtilen konuların incelenerek değerlendirilmesi ve halen tarafınızca yürütülen iş ve işlemlerde yazımızda belirtilen mevzuata aykırılıklar söz konusu ise aykırı iş ve işlemlerinizin düzeltilmesinin sağlanmasını, konunun **İlç Çöpler Altın İşletmesi veya 1999 Marmara Depremleri esnasında AKSA AKRİLİK KİMYA tesislerinde** meydana gelen hasar sonucu bazı kimyasalların hava, toprak ve yeraltısuyuna karışması nedeniyle yaşanan olayda olduğu gibi telafisi imkansız kamu zararına neden olabileceği düşüncesi ile raporların Sayıştay Başkanlığınca da incelenmesini ve yürütülecek bu işlemlerin sonuçlarından Odamıza bilgi verilmesi hususlarında gereğini arz ederiz.

Hüseyin ALAN
Yönetim Kurulu Başkanı

Ek: Çeşitli Bağlantı Elemanları Üretimi Fosfat, Çinko Kaplama Prosesi Ve Kimyasal Madde

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrağınızı <https://ebys.jmo.org.tr/E-Imza?Code=929D04A5XB> linkinden 929D04A5XB kodu ile doğrulayabilirsiniz.

TMMOB JEOLojİ MÜHENDİSLERİ ODASI
Genel Merkezi

Depolama Faaliyeti' Nihai Proje Tanıtım Dosyası Raporu

Dağıtım:

Gereği:

- *Sayıştay Başkanlığı
- *Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği
Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin
ve Denetim Genel Müdürlüğü
- *Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği
Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
- *Afad Başkanlığı
- *İzmir Valiliği (Çevre Şehircilik ve İklim
Değişikliği İl Müdürlüğü)
- *İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Bilgi:

- *TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrağınızı <https://ebys.jmo.org.tr/E-Imza?Code=929D04A5XB> linkinden 929D04A5XB kodu ile doğrulayabilirsiniz.